

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSNOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Belgium temetése

A németek megszállták Ostendét és a tengerparti városokat — A franciákat kiverték a Vogézekből — Rahót visszafoglaltuk az oroszoktól — A San mentén még folynak a csaták

Antwerpen elestével Belgium megkapta a halálos döfést. Az ostoba kis ország, amely az ententebe vetett bizalmával kihívta maga ellen a pusztulás végzetét, meghalt abban a pillanatban, amikor utolsó nagy vára, a „bevehetetlen” Antwerpen a németek martaléka lett. Az utolsó néhány nap munkája, ami Antwerpen után következett, a temetésre kellett. A németek most már egymásután vették birtokukba azt a kis földdarabot, amely Albert királyt vallotta urául s Gent, Brugge, ma pedig Ostendé, meg a többi tengerparti város megszállásával eltemették a halottat. Belgium már csak volt.

Mint az Északi-tenger nyugati partjának is urai, vonulnak le most Belgiumból a német seregek Észak-Franciaország felé, hogy az ottani nagy haderejük jobbszárnyának óriási erősítéseket vigyenek és döntésre juttassák az óriási csatát, amelyet a német és a francia gép már egy hónap óta vívnak. A német hadvezetőség bámulatra méltó céltudatossága most látható a maga teljességében. Ugyanakkor, amikor a Belgiumból felszabaduló nagy erők a Kluck-szárnyhoz érkeznek, kapja a világ a hírt, hogy a német hadsereg balszárnya, amely ugyszólván a háború kitérőre óta Elzászban defenzívára szorított, szintén támadásba lépett és kiverte a Vogézekből a francia hadakat, amelyek megverve Belfort váráig voltak kényszerülve menekülni. Az egy hónapja tartó franciaországi csatában tehát a végleges döntés küszöbére értünk.

Ezzel egyidőben készülnek föl a szövetséges osztrák-magyar és német seregek a Keleten a döntő leszámolásra az orosz haderejével. A harc vonal itt sem rövidebb, mint nyugaton. A szövetségesek helyzete eléggé kedvező és az eredmények, amelyeket az utóbbi napokban elérték, szép reményekkel biztatnak. Varsónak a németek által történt körülzárása és az oroszoknak a Visztulán való átkelési kísérleteinek meghiusítása rövidesen arra fogja kényszeríteni az oroszokat, hogy végképen föladják a Visztula—San-vonalukat. — Galiciából való visszavonulásuk azonban azzal a hátránnyal jár, hogy eddig összefüggő vonalukat kénytelenek lesznek megbontani s ez esetben a gyors lehangolás helyett a hosszadalmas defenzíva lesz a feladatuk.

Távirataink a harctéri eseményekről itt következnek:

Offenzívánk az oroszok ellen

Budapest, október 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik:

A harcok az egész harcvonalon Stary-Sambortól a San torkolatáig tegnapig folytak.

Máramarosban az ellenséget üldöző csapataink birtokukba vették Rahót.

A Fekete-Bisztrica völgyében az oroszok, akiket csapataink Rafailovánál megverték, Wielona felé vonulnak vissza.

HÖFER vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az oroszok veresége Rahónál

Máramarossziget, október 16. — (Magyar Távirati Iroda.) Csapataink erős harcokban Rahótól Billig visszaverték az oroszokat. A vonatok Nagybocksóig közlekednek.

Az oroszok óriási csatára készülnek

Berlin, október 16. A Berliner Börsenkurier jelenti Londonból:

A Morningpost azt jelenti Pétervárról, hogy ott most teljesen titokban tartják az oroszországi hadműveleteket. — A seregeket olyan óriási csatára összpontosítják, amelynek kiterjedése mindazt föllümulja, ami eddig ismeretessé vált. Valószínűleg még egy hétig tart, amíg lényeges híreket lehet kapni.

Oroszország sorozat a megszállott területen

A chotini hivatalos lap jelenti: A Pétervárott legutóbb megtartott minisztertanács elhatározta, hogy az általunk megszállott területeken előkészíti a sorozást. Az alkalmasnak talált 18—39 éveseket a sorhadba, a 30—42 éveseket pedig a tartalékba osztják be. A Novoje Wremja ehez a jelentéshez hozzáfűzi, hogy a megszállott területekről sorozottakat az afgánoktól szított fölkelés elnyomására kell fölhasználni.

Az oroszok veresége Lyck mellett

Berlin, október 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség jelenti: A nagy vezérkar közli október 16-án délben: A nagy vezérkar közli október 16-án délben:

Az oroszok október 14-én ismét megkísérelték, hogy elfoglalják Lycket, támadásu-

kat azonban visszavertük. Nyolcszáz foglyot ejtettünk, egy ágyut és nyolc gépfegyvert zsákmányoltunk.

480 orosz tábori lelkész elesett

Budapest, október 16. A Keleti Értesítő jelenti, hogy az eddigi harcokban 450 orosz tábori lelkész elesett.

Csata készül a Fekete-tengeren

Bukarest, október 16. (Magyar Távirati Iroda.)

A Fekete-tengeri orosz flotta megjelent Várna, Burga és Konstantinápoly előtt és több lövést tett. Az „Universul” azt írja, hogy ez Oroszországnak Törökországgal való ellenségeskedésének megkezdését jelenti. — A konstantinápolyi orosz nagykövetség Odeszszába vitte a levéltárát.

Az oroszok az uzsoki betörésről

A Pester Lloyd írja: A Moskowskija Wjedomosti egyik számában azt jelenti, hogy az orosz hadsereg Uzsoknál győzelmesen nyomul elő Magyarországra. A lap ezután kifejti, hogy az orosz fegyverek uzsoki sikerének nagy morális hatása van. Az a legenda, hogy a keleti Kárpátok nem hághatók át, elvesztette valószínűségének erejét. — Az ut nyitva áll Magyarország felé. A magyar katonák már nem szívesen harcolnak az osztrákok oldalán, akikkel idegen érdekeket kell védeniök. A magyaroknak föl kell ismerniök azt a nagy veszedelmet, amelyet az oroszok betörése az ő magyar hazájukra jelent és meg kell győződniök arról, hogy jobb volna, ha befejeznék a céltalan háborút vagy ha ott harcolnának, ahol a saját tüzhelyük szorult védelemre. Az oroszoknak a Kárpátokban való megjelenése még inkább előtérbe tolja a magyaroknak azt a szándékát, hogy politikai érdekeik nem egyeztethetők össze Ausztria érdekeivel.

Ezt október 3-án írta a moszkai lap.

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy ezekhez az elmefuttatásokhoz némi kommentárt fűzzünk. Ha az oroszok előnyomulása megmutatta, hogy a keleti Kárpátok áthághatók, akkor a megvert orosz csapatok fejvesztett menekülése még jobban megmutatta, hogy milyen könnyen lehetett

őket visszakergetni a Kárpátokon. Ha az oroszok előnyomulása Uzsoknál Oroszország nagy erkölcsi eredménye volt, akkor azok a vereségek, melyeket az orosz csapatok Nagybocskónál, Szarvaszónál, Toronyánál és más helyeken szenvedtek, kétségtelenül óriási erkölcsi csapásai voltak az orosz hadsereg szellemének. És amint a tényekkel, épp úgy vagyunk a reményekkel is! Mert a magyarok mindenesetre hazájukat és otthonukat védtek, de az oroszoknak kellett megfizetniük a költségeit ennek a védelemnek, amelyben lengyel legionáriusok és osztrák gyalogosok egy-egyket vettek részt. Az orosz betörés semmi esetre sem hozta közel a magyarokhoz a különválás örületének gondolatát, hanem sokszorosán, minden időkre tisztába hozta szemünk előtt annak a támogatásnak az értékét, amelyet az Ausztriával főmálló közjogi kapcsolatban és a német birodalommal való szövetségben bírnak. Nincs ma Magyarországon józanul gondolkodó állampolgár, aki ne csüggenne egész lelkével az Ausztriával való testvériségen és a német birodalommal való fegyverbarátságon. Vagy talán Oroszországban még mindig hisznek annak a plátói rokonszenvnek a varázsában, amelyet eltévedett magyar politikusoknak a néptől elszigetelt kicsinyke köre ígért be a cári kormányoknak? Ezek a szimpátiák már régen mélyebbre sülyedtek, mint a kárpáti orosz győzelmek. E szimpátiák korábbi vezérei ma, borzalmasan megrázkódva, együtt ünneplik minden jó magyarral az osztrák-magyar monarchia és Németország szövetsége eszméjének renaissance-ját, azt a renaissance-ot, amely elsősorban az orosz macchiavellizmusnak köszönhető, amely jót teremtett, pedig gonoszkat akart.

A francia harctérről

Berlin, október 16. A nagy vezérkar jelentései október 16-án délután:

A franciáknak Reimstől északnyugatra intézett heves támadásait visszautasítottuk. A francia hivatalos tudósításokban azt jelentik, hogy a harcvonal különböző helyein, így például Barry au Bac-nál, Reimstől északnyugatra, látható előhaladást tettek. Ezek a hírek egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak.

Genf, október 16. A francia vereségekről a francia hadvezetőség által kiadott cáfolatok különösen arra szolgálnak, hogy megnyugtassák Páris, ahol Lillének a németek által történt megszállása óta mindenféle hírek vannak elterjedve az északon beállott egyéb változásokról. Páris tegnap a Lenstől Lille felé való francia előnyomulás sorsáról várt híreket, az erről szóló jelentések azonban elmaradtak.

Néhány francia lovasjárőrnek Ypernben való megjelenéséről az a verzió járja, hogy ezek a Lillenél szétvert francia csapathoz tartoznak és ezek Lillétől azért vonultak vissza 25 kilométerre Ypernig, hogy Bordeauxban a belga kormány üdvözlésének pillanatában rámutathassanak arra, hogy Belgiumban francia uniformisok jelentek meg.

A németek előnyomulása a Vogézekben

Strassburg, október 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Vogézek valamennyi magaslatát a németek kezébe jutott. A bajor trónörökös serege a franciákat egészen Belfortig visszaverték.

Grey fivére német fogságban

Berlin, október 16. (Bud. Tud.) A németek Peronne mellett Észak-Franciaországban egy angol léghajót leszállásra kényszerítettek. A léghajó utasa Grey angol külügyi államtitkár fivére volt, akit a németek foglyul ejtettek.

A németek a belga tengerparton

Bécs, október 16. (Budapesti Tudósító.) A németek körülférték Ostendét. A városi tanács tiltakozik az ellen, hogy az angolok védelmezzék a várost.

Köln, október 16. (Budapesti Tudósító.) A belga és angol hadak kiűrtették Belgiumot és csak Nyugat-Flandriában harcolnak. A németek megszállták Knocke és Heyst belga tengerparti városokat.

Ostende a németeké

Berlin, október 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy vezérkar közli október 16-án délután:

Csapatunk e hó 14-én Brugget, 15-én pedig Ostendét megszállották.

Hatszáz ezer belga menekült Hollandiában

Berlin, október 16. Hollandiában 280,000 belga menekült tartózkodik. A vasuti forgalom Rosendaal és Antwerpen között helyreállt. A menekültek visszatérésére szabott határidőt tizenkét napra tolták ki. Az antwerpeni amerikai konzul engedélyt akar kérni Londonból élelmiszereknek Antwerpenbe való bevitelére.

Kopenhága, október 16. Az Ewening News jelenti Rotterdamból: Az antwerpeni rendőrök megtartották fegyvereiket. Lüttichben és Verviersben visszatértek a rendes állapotok. Ismét megengedték, hogy este lámpát gyújtsanak. A menekültek ezrével térnek vissza Antwerpenbe. Az üzleteket mind nagyobb számmal megnyitják. A németek még nem kezdtek hadi-adót szedni, a város azonban köteles ellátni a hadsereget. A mészárosokat, pékeket és fűszerkereskedőket, akik öt nap alatt nem nyitják ki üzleteiket, szigorúan meg fogják büntetni.

Az argentinai konzul Antwerpen bombázása közben életét vesztette.

Hollandiában most 600,000 belga menekült tartózkodik.

Az olasz külügyminiszter meghalt

Róma, október 16. San Giuliano olasz külügyminiszter ma délután 2 óra 30 perckor meghalt.

San Giuliano hatvankét éves kort ért el. 1852-ben született Cataniában. Korán résztvevett Olaszország politikai életében s egészen fiatalon a vezető államférfiak sorába került. 1899-től 1900-ig postaügyi miniszter, 1905-től 1906-ig külügyminiszter volt s 1910-ben ismét átvette a külügyi tárca vezetését. A hármas szövetségnek s Ausztria-Magyarországnak őszinte barátja volt s irántunk való hűségesei érzelmeket tettekkel juttatta kifejezésre. A mostani világháború kitörésének pillanatában azt az álláspontot foglalta el, hogy Olaszország a maga különleges helyzetében akkor védi meg a leghatékonyabban a saját érdekeit, ha a semleges álláspontjára helyezkedik. Ebben a felfogásában az egész kabinet és Olaszország parlamentjének nagy többsége támogatta.

San Giuliano halála az olasz külpolitiká-

ban éppen ezért nem jelent változást. Hire jár, hogy a külügyi tárcát Salandra miniszterelnök fogja vezetni, aki eddig is San Giulianoval teljes harmóniában, az olasz semlegesség fentartásának szükségét hirdette.

Debreczen és a kolera

Megfigyelő-állomás Debreczenben 3000 sebesült katona részére — A járvány-bizottság és az iskolák megnyitása

A városi járványbizottság ma délután fél hat órakor Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelynek tárgya: a kolera-esetekről szóló jelentés meghallgatása és az arról való határozathozatal volt, hogy az iskolákban mikor kezdjék meg ismét az előadásokat.

(Nagy megfigyelő-állomás.)

Az ülés megnyitása után Kovács József polgármester felolvastatta a belügyminiszter leiratát, amely közölte, hogy Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf egyházköri leti főgondnok felelősségének helyt adva, megsemmisítette a járványbizottság október 6-iki ülésének azt a határozatát, amely a református főgimnáziumot is megfigyelő állomássá tette meg. A miniszter kéri a várost, hogy ilyen célra csak a legvégső esetben használjon fel iskolákat, hogy az ifjúság tanítása zavart ne szenvedjen. Közli továbbá a miniszter a várossal, hogy a harctér sebesültjeit öt napi megfigyelés után fogják a különböző kórházakba elszállítani s az északi harctérhez legközelebb eső tizenegy városban, ezek között Debreczenben is megfigyelő állomást rendez be a kormány, mindegyik állomást 3—5000 beteg számára.

Kovács József polgármester a leirattal kapcsolatban közli, hogy Domahidy Elemér főispán ez ügyben most folytat tárgyalásokat a kormánnyal.

Sztáray ezredes, helyőrségi parancsnok tudomására hozza a bizottságnak, hogy a temesvári katonai parancsnokság azzal a tervvel foglalkozik, hogy ennek a nagy megfigyelő-állomásnak a céljaira esetleg a Pavillon-laktanyát használják föl, mert oda vonaton lehet szállítani a sebesülteket. Az e célra kiírtendő Pavillon-laktanyából a barakkokba helyeznék el a legénységet.

(Az iskolák megnyitása.)

Hegedűs István dr. előadó ismertette ezután a főispánnak a polgármesterhez intézett átiratát. A főorvos jelentéséből arról győződött meg, hogy a sebesült katonák közt előfordult koleragyanus esetek napról-napra csökkennek, a polgári lakosság körében pedig egyetlen gyanus eset sem volt észlelhető. Mivel az iskolák zárva tartását semmi sem indokolja és mivel a belügyminiszter nagy súlyt helyez arra, hogy mindenki helytálljon a maga munkakörében, a főispán felhívja a polgármestert, figyelmeztesse a járványbizottságot, hogy az iskolai tanítás megszüntetése csak alapos ok fenforgása esetén szükséges.

Tüdös Kálmán dr. tisztii főorvos egy hétre visszamenőleg vázolja a kolera-megbetegedések számának alakulását. Október 7-ig minden napra jutott 1—2 koleragyanus eset. Október 7-én 3 új megbetegedés történt, 8-án egy sem, 9-én 1, 10-én egy sem, 11-én 1, 12-én egy sem, 13-án 2 és 13. óta egy sem.

Kenézy Gyula dr. egyetemi tanár: A Dmkében ma egy pozitív esetet konstatáltak. Tüdös Kálmán dr. tisztii főorvos: A polgári lakosság körében mindössze egy megbetegedés történt, a járványkórház egyik ápolónője, aki a beteg katonákat ápolta. Az a véleménye, hogy várni kell öt napig s ha ez alatt nem történik újabb megbetegedés, akkor javasolható az iskolák megnyitása.

Aczél Géza főmérnök arra kéri a bizottságot, hogy ma ne határozzon. Ma kapott felszólítást, hogy 2800 beteg elhelyezésére készülsjön el s erre a célra csak az iskola-épületeket jelölheti ki.

Balkányi Ede dr. tb. városi főorvos úgy véli, hogy a jövő hét elején megnyithatók az iskolák. Ki van mutatva, hogy a polgári lakosság körében egyetlen még csak gyanús megbetegedés sem történt, de különben sem tartja lehetségesnek, hogy a megfigyelést iskolák-épületekben eszközöljék. **Bruckner Ernő** dr. ugyanilyen véleményen van.

Csejdy dr. főtörzsorvos figyelmezteti a bizottságot, hogy most van a nagyvásár, tehát várni kell néhány napig az iskolák megnyitásával.

Rostás István főkapitány sem látja teljesen elhárítottak a veszélyt. Azt javasolja, hogy a bizottság a jövő héten ismét üljön össze.

A bizottság végül is nem hozott határozatot, hanem kimondta, hogy a jövő hét szerdáján ismét ülést tart s ez alkalommal a fejleményekhez képest fogja meghozni javaslatát az iskolák megnyitása ügyében.

HIREK

Miatyánk, cár . . .

A német, az osztrák és a magyar távirdatiztek rengeteg elfoglaltságuk közben is szakítanak annyi időt maguknak, hogy egy szívből jövő, őszinte és megérdemelt átok-sorozatot szórjanak a véres emberirtás okozójának, minden oroszok cárijának felséges fejére. A keresztény világ legszelebb imádságának profanzálása ugyan, de egyetlen hívő lélek sem veheti zokni, hogy a „Miatyánk” travesztíája az az átok-bokréta, amelyet Berlinből Bécsbe, Bécsből Budapestre és a fővárosokból a többi táviró-állomásokra eljuttatott a telegráf-drót s amely ma százhusz milliónyi embernek hő kivánságát fejezi ki. Itt adjuk az átok-bokréta, német és magyar szövegében:

Caren Vaterunser.

Väterchen Zar, der du bist in Petersburg! Vertilget werde dein Name! Dein Reich verschwinde! Dein Wille geschehe weder im Himmel, noch auf Erden! Unser taeglich Brot stehst du uns nicht mehr und bezahle deine Schulden, die du bisher nicht bezahltest, deinen Gläubigern. Und führe deine Leute nicht in den Abgrund, sondern erlöse sie von dir, dem grössten Lump. Denn dir gebührt weder Reich, noch Kraft, noch Herrlichkeit. In der Hölle brate du in Ewigkeit!

Cár-Miatyánk.

Atyuskánk, cár, aki vagy Pétervárott! Pusztuljon el a te neved! Tűnjék el a te országod! A te akaratod ne legyen meg sem az égben, sem a földön! A mi mindennapi kenyereinket ne lopd el többé és fizess meg adósságaidat, amit eddig nem fizettél meg a te hiveidnek! És ne tedd tönkre a te népedet, hanem szabadítsd meg őket magadtól, a legnagyobb lumptól. Mert téged nem illet meg sem ország, sem hatalom, sem dicsőség. A pokolban sülj örökké!

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, október 18-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban délelőtt Jánosi Zoltán lelkész, délután Almásy Márton hittanhallgató, a Kistemplomban délelőtt Thury Sándor hittanhallgató, délután Papp Kálmán hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban délelőtt Varga Ferenc hittanhallgató, délután Dobrossy Zoltán hittanhallgató, az Árpád-téri templomban délelőtt Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Balogh Béla s. lelkész, az ispotályi templomban délelőtt

Gyöngyössy Bálint, délután Módoss Sámuel hittanhallgatók, a homokkerti imaházban Boér Károly vallástanár.

— **Kimélet az iparos adózóknak.** A debreceni ipartestület megkeresésére a kamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a pénzügyminiszternél járjon közbe a viszonyok által sújtott iparos adóhátralékosok lehető kimélete iránt. A kereskedelmi miniszter ma válaszolt a kamarának, hogy a pénzügyminisztert e kiméletre a legmelegebben és legnyomatékosabban felkérte s minden egyes halasztási kérelmet lelkiismeretes gonddal és jóindulattal fognak megvizsgálni.

— **Állások fentartása felgyógyuló sebesülteinknek.** Harkányi János báró kereskedelmi miniszter humánus és hazafias rendeletet bocsátott ki, mely szerint a vasutak azokat az állásokat, amelyeket a törvény az igazolványos altisztek számára rendel fentartandóknak, — csak föltétlen szükség eseteiben és akkor is csak ideiglenesen tölthetik be, azért, hogy a háboru végeztével, a leszerelés megtörténte után ez állásokat olyan altisztekkel tölthessék be, akik a háboruban olyan módon sebesültek meg, hogy további katonai szolgálatra képtelenné váltak, de polgári szolgálatra még alkalmasak lesznek. Mennyi olyan sebesültünk lesz — különösen családok! — a háboru végeztével, kikről a nemzet gondoskodni tartozik, egyelőre elképzelni sem lehet, de hogy nagyon sok lesz, az nem kétséges. Sok fog közüllünk bizonytalanságban is szorulni; de aki iránt a nemzet — és ebben az említett hatóságok és vállalatok — igazán le akarja róni háláját, azokat állásba, kenyérhez juttatja, amire a miniszter rendelete mutatta meg a legalkalmasabb módok egyikét.

— **Nyolc golyó.** Székesfehérvárról jelentik: Kováts Kálmán dr. székesfehérvári ügyvéd, tartalékos 69. gyalogezredbeli hadnagyot, aki a déli harctéren több itközvetben vett részt, nyolc sebbel a minap szállították haza s most szüleinek lakásán ápolják. Az atléta természetű, hős hadnagy két hétig feküdt a tuzlai kórházban élet-halál között, míg annyira javult az állapota, hogy kivánságára hazaszállíthaták. Az első golyót mélyen bent Szerbiában, ahol három napig voltak ellenséges tüzben, egy roham alkalmával kapta a bal combjába. A sebet bekötözte s tovább harcolt vitéz csapata élén. Másnap újból felvették a harcot s éppen messzelátóval vizsgálta az ellenség hadállását, amikor közvetlen közelében egy ellenséges srappell fölrobbant. Kováts hadnagy több golyótól találva, eszméletlenül maradt a csatatéren. Ez reggeli 6 óra tájban történt. Két derék katonája vállakra emelték és este 7 óráig vitték, míg kötőhelyre jutottak vele. Itt megállapították, hogy a hadnagyot összesen nyolc golyó érte. — A

legsúlyosabb sebet az ütötte, amelyik a gégeje mellett az első és második borda között hatolt a testébe s a szivburkot is megsértve, a tüdőn keresztül a lapocka alatt kirepült. Egy másik lövedék az oldalába, egy a balvállába hatolt, egy a balsukló fölött a csontot ronsolta össze. Egy golyó a lágyékát sértette meg. Ennek erejét fölfogta a nadrágzsebében levő pénztárcája, melyben egy ötkoronást egészen megörbített. A többi sérülései már nem súlyosak. Kováts hadnagy a tuzlai kórházban csak harmadnapra tért eszméltre. A gondos ápolás megmentette az életnek. Most már teljesen a javulás útján van.

— **Megszűnt sóhlány.** A város közönsége alig tud róla, hogy az oroszok máramarosi betörése folytán sóhlány fenyegetett. A kereskedelmi- és iparkamara már előzetesen kérte a kereskedelmi- és pénzügyminiszterek gondoskodását, mert a szigetkamrai sószállítás már a betörés előtt fennakadt. Ennek folytán érezhetővé vált a sószükség, a nagykereskedők raktára kifogyott s a kiskereskedőknél már csak néhány dekát adtak egy-egy vásárlónak. A kamara kieszközölte, hogy a pénzügyminiszter egyik detailforgalomra berendezett sóhivataltól 600 mázsa sót utalt ki a kamarának, mely ezt a mennyiséget átengedte a helyi sónagykereskedőlemnek. Ezzel együtt most mintegy ezer mázsa só fekszik Hajdumegye területén s így jó időre nálunk nincsen sóhlány.

— **Kéménytűz a Tisza-palotában.** Ma este nyolc óra tájban a Tisza-palotának egy kéménye gyuladt ki. A tüzet a házbeliek észrevették s mielőtt nagyobb baj származhatott volna, eloltották.

— **Szánkók a hadseregénél.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara felhívja kerületének azon iparosait és faraktárosait, akik szántalpak készítésére vállalkoznak, hogy adjanak be erre nézve ajánlatot. Első sorban a háziiparilag végzett munkákat veszik figyelembe, de jut bőven azonfelül az iparnak is.

— **Hangverseny a lövészárokból.** Berlinből írják: Hogy a német katonák a csatatereken egyáltalán nem veszítik el jókedvüket, annak bizonyossága az a levél, amelyet a Kaiser-Franz-Garde-Grenadier-Regiment zenekarának karmestere, Adolf Beckert irt egy berlini rokonához. Az érdekes levél így hangzik: „Hosszu mars után G . . . -ben táboroztunk. Éjjel félháromkor hirtelen alarmirozták az ezredet. Előőrseink erős francia csapatokkal kerültek összeütközésbe és ez az ezred segítségükre vonult. Nemsokára hevesen folyt a harc. Én a zenekarral fedett állásban előrevonultam, míg ezredesünk meg nem látott bennünket és ki nem adta a parancsot, hogy mi is vegyük ki részünket a pokoli hangversenyből. Én erre embereimmel a legelső lövészárokból hatoltam és ott elővettük hangszereinket. A zenekar a legénység nagy hatálya közben rázendített arra a kedves dalra: „Oh, wie wohl ist mir Abend“. — Rövid idő múlva a holdat, amely addig fölök mögé bujt és ekkor előbukkant, ezzel a nótával üdvözöltük: „Guter Mond, du gehst so stille“. Később a franciák megkísérelték az előrenyomulást, mi pedig azzal a klasszikus slágerrel fogadtuk őket: „Puppchen, Du bist mein Augensterne“. Végül, hogy az ellenség megtudja, kikkel van dolga, rázendítettünk a tüzes Radetzky-marschra“. Az ötletes és vitéz karmestert egyébként Vilmos császár a vaskezzel tüntette ki.

— **A debreceni iparfelügyelőség Budapestén.** A kir. iparfelügyelő hadbahívása folytán a debreceni iparfelügyelőség előbb a nyiregyházaihoz lett beosztva, most pedig arról értesíti a miniszter a kamarát, hogy a debreceni felügyelőség teendőinek ellátásával ideiglenesen Ganz Géza budapesti ipari segédfelügyelőt bízta meg.

— **Az Arany Bika gőz- és kádfürdő ismét üzemben van.**

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombaton — **Vasárnap**
október hó 17 és 18-án

VIRIBUS — UNITIS

Nagyszabású aktuálisok mozgóképekben
A MAI VILÁGHÁBORUBÓL

Asszonybánat. Társadalmi dráma 2 felv.
Csaldai perpatvar. Amerikai életkép 2 felv.
Trinotra hídjáról. Panoráma felvétele.
A papucshos. Kacagató.

Előadások d. u. 3 óratól éjjel 12-ig folytatólagos
bemenettel.

Béretjegyek érvényesek.

Ma, szombaton délután 3 óratól 5-ig és 5-től
7-ig félhétjáru ifjusági előadások, erre a célra
gondosan összeválogatott műsorról. — 7 óratól
rendes helytárak.

HÉTFOŊN — KEDDEN

Teljesen új műsor !!!

Honvédlóvak kiadása. A debreceni m. kir. 2. honvédhuszárezred hivatala a következő hirdetményt teszi közzé: A m. kir. debreceni 2. honvédhuszárezred lóállományából 40 darab ló vállalkozóknak időleges tartás céljából azonnal kiadatik, valamint a kiszag-dák előnyben részesítettek. Oly pályázók, kik még lótartó-vállalkozók nem voltak, va-gyoni bizonyítványaikat hozzák magukkal.

A debreceni segítő-akció

Téli ruha a katonáknak és családtagjaiknak.

A Segélyző bizottság kéri a város ne-messzívű hölgyeit, hogy a hadbavonultak ré-szére már megkötött téli ruhaneműeket a főispáni titkári hivatalhoz (Megyeháza, első emelet) átkötve és névvel ellátva mielőbb be-hozni sziveskedjenek. — A katonák család-tagjai részére ócska ruhákat adományozni szivesek voltak: Csukás Istvánné, Mádi Ko-vács Istvánné, Székely Arturné, Horogh Mi-hályné, Doró Istvánné, Kemény Irén, Kardos Lipótné, dr. Moskovits Miksáné, Ungerleider Gáborné, Ferenczi Lászlóné, Kiss Adolfiné, N. N., Peleskei Józsefné, Balogh Ágnes, Ma-latinszky Ferencné, Kecskés Béláné, Bahu-nek Eleménné, Szele Lajos, Fazekas József-né, Révész Lajosné dr. Kemény Viktor, La-katos Béláné.

Aranyat vasért.

A katonák családjaiknak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: K. Nagy Sándorné 2 arany gyűrű, 1 arany függő, Fazekas Istvánné 1 arany karperec, Fazekas Iolyka 1 pár arany függő, 1 ezüst brosz, 2 zsuzsu, Kiss Mariska 1 arany függő, Prunyi Istvánné 1 ezüst kés, Prunyi Anna 1 ezüst kés, Kolorics Adél 1 pár arany függő, Reick Antal ezüst törmelék, Reick Antalné ezüst törmelék, Nagy Berta 3 ezüsts óra, dr. Balázs Bertalan 1 arany gyűrű, Gáspár Lilly 3 ezüst függő, Gáspár Stefi 1 ezüst kulcstartó, Eszenyi Laci 3 ezüst pénz, 1 ezüst gyűrű, Hári Margit 1 arany függő, 1 ezüst gyűrű, H. Rózsi 1 ezüst óra, Veres Jánosné 1 pár arany függő, 1 arany törmelék, Simon Sárka 1 ezüst óra, Veisz Mandelné 1 arany gyűrű, ifj. Killer Ede 1 ezüst lánc, Lakatos Évi 2 arany gyűrű, 1 ezüst lánc, Lakatos Tibi ezüst törmelék, Simonyi Józsefné 1 arany gyűrű, Borbély Irén 1 ezüst karcsatt, 1 ezüst lánc, Boross Rózsika 1 ezüst botfej, 1 pár ezüst függő, Kovács Gyuláné 1 arany tör-melék, Kun Margit 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst zsuzsu, Klein Tilda 1 pár arany függő, Rostás Edith 2 ezüst karcsatt, 1 pár arany függő, Stein Ilonka 2 ezüst törmelék, Gróf Jenőné 1 ezüst pénz, 1 ezüst karika, Steiner Paula 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst zsuzsu, Kónya Maris-ka 1 arany gyűrű, 1 ezüst gyűszű, Rosen-feld Rózsi 1 arany gyűrű, Lakner Józsefné 1 arany gyűrű, 1 ezüst kanál, 1 ezüst kar-kötő.

URANUS

Korona-Passagó — Telefon 3-28.

SZOMBATON — VASARNAP

október hó: 17 és 18-án

AZ ÉN FIAM

Társadalmi vázma 3 felvonásban.

Háborús aktualitások. Mozgóképfelvételek a világháborúból.
Oh ezek az egerek. Kacagató vígjáték.
A rövidlátó Földör. Bohózat.
Az ügétő-verseny. Humoros.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zselye 90 fill. Zárszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

MINDEN HELY SZÁMOZOTT.

A folytatlagos előadások hétköznap este 6 órától. Vasárnap d. u. 3 órától 7-ig félhelyárak, 7 órá-tól éjjel 12-ig rendes helyárak.

Hétfőn — Kedden
október hó 19-én, 20-án

Nagyszabású rekord műsor

Mack' féle

KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer

Százerez családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban à 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tota-Szappan 40 fillér.

GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1

Mindenhol kapható.

XXXI-ik magyar királyi

jótékonvcélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyer.	—	30.000 K készp.
1 „	—	20.000 „ „
1 „	—	10.000 „ „
1 „	—	5.000 „ „
5 nyer. à 1000 K	—	5.000 „ „
5 „ „ 500 K	—	2.500 „ „
10 „ „ 250 K	—	2.500 „ „
20 „ „ 200 K	—	4.000 „ „
40 „ „ 150 K	—	6.000 „ „
100 „ „ 100 K	—	10.000 „ „
200 „ „ 50 K	—	10.000 „ „
2500 „ „ 20 K	—	50.000 „ „
12000 „ „ 10 K	—	120.000 „ „

14885 nyer. — összesen 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójóvedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzemében és váltóüzletben. — Játéktervet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld a magy. kir. Lottójóvedéki igazgatóság.

Ragyogó fehér a fehérnemű

— egy 1/2 órai főzés után —

persil

önműködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül! Kefelés nélkül! — — Dörögítés nélkül!

„PERSIL“ megkiméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehérítetté volna. — — Gyár:

GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

A DEUTSCH-üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, írósvaj és gyenge vajas liptói túró mindennap kapható.

SZEGEDI PAPIKA-különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

POROSZ ♦
KÖSZÉN ♦
Poroszköszén és tüzi-fa nagyban és kicsi-ben kapható SZENES REZSÓ szénkereske-dőnél. Banffy-utca 4. szám. : Telefon 945.

A Simonffy-utcai Kalapgyárba megérkeztek a legjobb berlini modellek. Nagyválaszték egyszerű és díszes kalapokban. Gyászkalapok készen kaphatók. Átalakítást, javítást gyorsan és pontosan eszközöl. **KALAPGYÁR SIMONFFY-UTCA**

Az elesett és meg-sebesült hős kato-náinkról hetenként egy könyvecske je-lenik meg

A nemset hősei

cimén, mely a megsebesült és elesett katonák fényképét

dítkorával, melyik vá-rosta vagy faluba való és hogy hol esett el. — Kapható tíz fillérért. Vidékre portómentesen küldi a pénz előleges be-küldésével Papp M. 15 fillérért. — Debrecen, Piac-utca 49. sz. I. em.

TÜZIFA

szaraz

bükk, cser vagy tölgy

Önként 36° — koronáért.

Aprított fa 200 kilótól, i. ren-dű KÖSZÉN 5 kor. mázsája. Megrendelésre azonnal szállít-atik a legolcsóbb napi árban.

UNIO tüzifa és áruforgalmi részvénytársaság

ISPOLY-UTCA 1. SZÁM

A vas- és rézbutor-gyárral szemben.

TELEFON 779.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN. Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok

Planellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

Rik a háboru miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marien-badba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS“ glaubersós gyógyvízzel

folytatott házi ivókúra.

Kérdezze meg házi orvosát !!!

Díjtalan ismertetőt küld az Ivándi gyógy-forrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdő-sor 33, vagy a debreceni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.

HALMÁGYI SÁMUEL

NŐI ÉS LEÁNYFEL-ÖLTŐK NAGYÁRU-HÁZA DEBRECZEN,

PIAC-U. 32. SZ.

Megérkeztek

az összes őszi és téli ujdonságok: Női felöltők, Bundák, Szőrmeárak, Aljak, Costümök, Pongyolák és Bluzokban. — Leány- és gyermekfelöltőkben állandóan nagy raktár. oo COSTÜMÖK mérték utáni vállalata.